

Warszawa, dnia 21 grudnia 2017 r.

RZĄDOWE CENTRUM LEGISLACJI
DEPARTAMENT PRAWNY I POSTĘPOWAŃ PRZED
TRYBUNAŁEM KONSTITUCYJNYM

RCL.DPPTK.590.26/2017

INFORMACJA O WYROKU
TRYBUNAŁU KONSTITUCYJNEGO
Z DNIA 5 PAŹDZIERNIKA 2017 R. O SYGN. AKT Kp 4/15¹⁾

I. Problem prawny

W trybie kontroli prewencyjnej Prezydent wystąpił do Trybunału Konstytucyjnego z wnioskiem o zbadanie konstytucyjności ustawy z dnia 9 lipca 2015 r. o zmianie ustawy o kuratorach sądowych. Wnioskodawca zarzucił naruszenie kilku wynikających z Konstytucji zasad dotyczących procedury ustawodawczej. Po pierwsze, wątpliwości konstytucyjne Prezydenta budziło to, że na etapie rozpatrywania poprawek Senatu przez Sejm Marszałek Sejmu zarządziła głosowanie nad przyjęciem tych poprawek. Stoi to w sprzeczności z utrwaloną praktyką, zgodnie z którą głosuje się nad odrzuceniem poprawek Senatu. Po drugie, mimo że w głosowaniu 417 posłów opowiedziało się za przyjęciem poprawek, Marszałek Sejmu stwierdziła, że Sejm odrzucił poprawki Senatu. Nie zawarto również treści tych poprawek w ustawie przedstawionej Prezydentowi do podpisu. W ocenie Prezydenta oznaczało to, że przekazana mu ustawa nie była zgodna z tą uchwaloną przez Sejm.

II. Wzorce kontroli

Art. 122 ust. 1 w związku z art. 121 ust. 3 Konstytucji

III. Treść orzeczenia

Trybunał Konstytucyjny orzekł, że ustawa z dnia 9 lipca 2015 r. o zmianie ustawy o kuratorach sądowych **jest niezgodna** z art. 122 ust. 1 w związku z art. 121 ust. 3 Konstytucji.

¹⁾ Sentencja została ogłoszona dnia 11 października 2017 r. w M.P. poz. 938.

W pierwszej kolejności Trybunał zaznaczył, że samo posłużenie się przez Marszałek Sejmu formułą językową, zgodnie z którą głosowano nad przyjęciem, a nie – jak to sugerowałaby dotychczasowa praktyka – nad odrzuceniem poprawek Senatu, nie narusza art. 121 ust. 3 Konstytucji, stanowiącego, że uchwałę Senatu odrzucającą ustawę albo poprawkę zaproponowaną w uchwale Senatu uważa się za przyjętą, jeżeli Sejm nie odrzuci jej bezwzględną większością głosów w obecności co najmniej połowy ustawowej liczby posłów. Przepis ten w ocenie Trybunału nie przesądza bowiem „[...] o formule językowej, jaka może być użyta podczas poddawania pod głosowanie poprawek senackich”. Jeżeli zatem sformułowanie, którym posłużył się Marszałek Sejmu, jest jasne i jednoznaczne, a wynik głosowania – odczytany poprawnie (tj. dokonano oceny, czy Sejm nie odrzucił uchwały Senatu bezwzględną większością głosów w obecności co najmniej połowy ustawowej liczby posłów), to nie można mówić o naruszeniu art. 121 ust. 3 Konstytucji.

Trybunał Konstytucyjny stwierdził, że w niniejszej sprawie doszło jednak do naruszenia art. 121 ust. 3 Konstytucji, ze względu na nieprawidłową interpretację wyniku głosowania. W tym przypadku należało bowiem stwierdzić, że Sejm nie odrzucił poprawek Senatu wymaganą w Konstytucji większością. Wynika to faktu, że na pytania „Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem poprawek 1. i 2?”, „Kto jest przeciw?”, „Kto się wstrzymał?”, za głosowało 417 posłów, przeciw – 8 posłów, a wstrzymało się – 3 posłów. Natomiast w związku z tym, że tekst ustawy przedstawiony Prezydentowi do podpisu nie zawierał treści nieodrzuconych przez Sejm poprawek Senatu, Trybunał Konstytucyjny przyjął, iż Marszałek Sejmu „[...] przekazała Prezydentowi do podpisu inny tekst ustawy anizeli uchwalony na posiedzeniu Sejmu”. Uznano to za naruszenie art. 122 ust. 1 Konstytucji, zgodnie z którym po zakończeniu postępowania określonego w art. 121 Konstytucji Marszałek Sejmu przedstawia uchwaloną ustawę do podpisu Prezydentowi.

Trybunał Konstytucyjny uznał ustawę z dnia 9 lipca 2015 r. za niezgodną z Konstytucją, a zatem Prezydent na podstawie art. 122 ust. 4 Konstytucji ma obowiązek odmówić jej podpisania. W konsekwencji oznacza to w tym przypadku zakończenie postępowania ustawodawczego w tej sprawie.

Piotr Ołdak
Wicedyrektor
Departamentu Prawnego i Postępowań przed
Trybunałem Konstytucyjnym
w Rządowym Centrum Legislacji

/-podpisano bezpiecznym podpisem elektronicznym
weryfikowanym przy pomocy ważnego
kwalifikowanego certyfikatu/